Eduskunta
Lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Viite Asiantuntijapyyntö / Lakivaliokunta / Hallituksen esitys eduskunnalle vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 165/2020 vp.) täydentämisestä HE 272/2022

LAUSUNTO

Lausunto

Huomiot hallituksen esityksen täydentämisestä

Esityksessä ehdotetaan vankeuslain 10 luvun 1 §:ään ja tutkintavankeuslain 6 luvun 1 §:ään lisättäväksi säännös siitä, että vangeilla on oikeus lääketieteellisten tarpeidensa mukaisiin tukitoimiin tupakoinnista vieroittautumiseksi. Säännös kattaisi käypä hoito – suosituksen mukaisen tuen eli nikotiinikorvaustuotteet, yksilötuen, ryhmätuen ja tarvittaessa lääkehoidon. Tukea annettaisiin käypä hoito -suosituksen mukaisesti, jolloin esimerkiksi nikotiinikorvaustuotteita tarvittaisiin pääsääntöisesti noin 2-3 kuukauden ajan. Tuen tarve ja kesto arvioitaisiin kullekin vangille yhdessä Vankiterveydenhuollon yksikön kanssa, joten esimerkiksi vaikeammin nikotiiniriippuvaiselle vangille nikotiinikorvaustuotteita voisi olla perusteltua antaa pidempäänkin. Säännöksen nojalla tarjottava tuki maksettaisiin valtion varoista.

Vankien tulee saada riittävää hoitoa mahdollisiin tupakoinnin lopettamisesta tai vähenemisestä aiheutuviin vieroitusoireisiin ja yksilöllinen arvio hoidon tai tukitoimien tarpeesta. Aluehallintovirasto katsoo täydennyksen tältä osin tarpeelliseksi ja asianmukaiseksi.

Esityksessä ei ole tuotu selkeästi esille, miten nikotiinikorvaushoito on tarkoitus toteuttaa vankiloissa. Epäselväksi jää edelleen, antaako valvontahenkilöstö vankilaan saapuvalle vangille nikotiinikorvaushoitovalmisteita. Aluehallintovirasto toteaa, että vartijat osallistuvat lääkehoitoon tälläkin hetkellä Vankiterveydenhuollon yksikön antamien ohjeiden mukaan.

Aluehallintovirasto katsoo, että nikotiinikorvaustuotteiden asianmukainen saaminen ja riittävät tukitoimet nikotiinista vieroittumiseen tulee edellyttämään Rikosseuraamuslaitoksen ja Vankiterveydenhuollon

yksikön tiivistä yhteistyötä esimerkiksi sen varmistamiseksi, ettei nikotiinikorvaustuotteiden saamiseen tule viiveitä.

Taloudelliset vaikutukset

Esityksen mukaan alkuperäisessä esityksessä arvioitiin, että tukitoimista aiheutuvat kustannukset olisivat nyt ehdotetussa mallissa hieman pienemmät kuin, jos tupakointi olisi kielletty kokonaan. Perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella myös Vankiterveydenhuollon yksikön tulisi kuitenkin varata sama määräraha tukitoimien järjestämiseen, kuin alkuperäisessä esityksessäkin. Rahoituksella varmistettaisiin se, että riittävät tukitoimet voidaan järjestää kaikille tupakoiville vangeille.

Aluehallintovirasto katsoo Perustuslakivaliokunnan näkemyksen määrärahojen osalta perustelluksi ja tärkeäksi, jotta riittävät ja yksilölliset tukitoimet on mahdollista järjestää.

Hyväksyntä

Yksikön päällikkö, aluehallintoylilääkäri Pasi Hirvikoski

Terveydenhuollon ylitarkastaja Harri Suhonen

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksyntää, jonka merkinnät ovat asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja PSAVI/14172/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/14172/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hirvikoski Pasi 24.11.2022 19:55

Esittelijä Suhonen Harri 24.11.2022 19:50